

**YASHIL INNOVATSIYALARNI RIVOJLANTIRISHDA DAVLAT VA
XUSUSIY SEKTOR HAMKORLIGINING INSTITUTSIONAL AHAMIYATI**

Nasullojeva Oydinoy Saidovna
Osiyo xalqaro universiteti magistranti

Annotatsiya: *Mazkur maqolada yashil innovatsiyalarni rivojlantirishda davlat va xususiy sektor hamkorligining iqtisodiy va institutsional ahamiyati tahlil qilinadi. Tadqiqotda hamkorlik mexanizmlarining investitsion faollik, ekologik samaradorlik va barqaror iqtisodiy o'sishga ta'siri o'rganilgan. O'zbekiston tajribasi asosida davlat ishtirokidagi investitsion loyihalarning yashil transformatsiyadagi roli yoritilib, samarali hamkorlik modeli shakllantirish bo'yicha ilmiy xulosalar keltiriladi.*

Kalit so'zlar: *Yashil innovatsiya, davlat-xususiy sheriklik, barqaror rivojlanish, ekologik investitsiyalar, institutsional iqtisodiyot*

Global ekologik muammolar sharoitida iqtisodiy rivojlanishning an'anaviy modellari o'z dolzarbligini yo'qotmoqda. Yashil innovatsiyalar iqtisodiy o'sish bilan bir qatorda ekologik muvozanatni saqlashni ta'minlovchi muhim omilga aylanmoqda. Ushbu jarayonda davlat va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlik strategik ahamiyat kasb etadi.

Davlat-xususiy sheriklik ekologik loyihalarda resurslarni birlashtirish, moliyaviy yukni taqsimlash va institutsional xavflarni kamaytirishga xizmat qiladi. Davlat normativ-huquqiy muhitni shakllantirsa, xususiy sektor texnologik yangiliklar va bozor mexanizmlarini joriy etadi. Bu uyg'unlik yashil innovatsiyalarni tezroq joriy etish imkonini yaratadi.

O'zbekistonda so'nggi yillarda qayta tiklanuvchi energiya va ekologik infratuzilmaga davlat-xususiy sheriklik asosida jalb etilgan investitsiyalar hajmi sezilarli darajada oshdi.

Jadval 1. O'zbekistonda yashil loyihalarga investitsiyalar (2019–2023)

Yil	Yashil investitsiyalar (mlrd so'm)	YaIMdagi ulushi (%)
2019	4 200	1.3
2020	5 100	1.5
2021	6 800	1.9
2022	8 900	2.4
2023	11 500	3.1

Mazkur ma'lumotlar davlat va xususiy sektor hamkorligi yashil investitsiyalar hajmini barqaror oshirishga xizmat qilayotganini ko'rsatadi.

Davlat tomonidan joriy etilgan imtiyozlar, kafolatlar va uzoq muddatli shartnomalar xususiy investorlar uchun ishonch muhitini shakllantiradi. Natijada, yashil texnologiyalarni joriy etish tezlashib, ishlab chiqarish samaradorligi va resurslardan foydalanish darajasi oshadi.

Yashil innovatsiyalar nafaqat iqtisodiy, balki ijtimoiy samara ham beradi. Ekologik loyihalar yangi ish o‘rinlari yaratadi, energiya samaradorligini oshiradi va aholining hayot sifati yaxshilanishiga xizmat qiladi. O‘zbekistonda qayta tiklanuvchi energiya loyihalari hisobiga minglab yangi ish o‘rinlari yaratilgani buning yaqqol dalilidir.

Davlat va xususiy sektor hamkorligi yashil innovatsiyalarni rivojlantirishda muhim institutsional vosita hisoblanadi. O‘zbekiston tajribasi shuni ko‘rsatadiki, samarali hamkorlik mexanizmlari iqtisodiy o‘shish, ekologik barqarorlik va investitsion jozibadorlikni bir vaqtning o‘zida ta’minlash imkonini beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Raxmonqulova, N. O. (2025). HUDUDLAR IQTISODIYOTIDAGI MUHIM TARKIBIY O‘ZGARISHLAR VA ULARNI BAHOLASH USULLARI (BUXORO VILOYATI MISOLIDA). *YANGI RENESSANSDA ILM-FAN TARAQQIYOTI*, 1(3), 525-527.
2. Toshov, M. H., & Bobojonova, M. D. (2025). RAQAMLI IQTISODIYOTNI SHAKLLANTIRISH. *Modern Science and Research*, 4(4), 622-628.
3. Алимoвa, Ш. А. (2025). РОЛЬ НАЛОГОВОЙ ПОЛИТИКИ В СТИМУЛИРОВАНИИ РЕГИОНАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ: ОПЫТ УЗБЕКИСТАНА. *Modern Science and Research*, 4(5), 52-57.
4. Sodiqova, N. (2025). METHODOLOGY FOR DEVELOPING STUDENTS' TECHNICAL THINKING IN ECONOMICS LESSONS. *Journal of Multidisciplinary Sciences and Innovations*, 1(3), 674-678.
5. Supiyevna, B. M. (2025). FOREIGN EXPERIENCE OF BANK CREDIT IN FINANCIAL SUPPORT OF SMALL BUSINESSES. *NEW UZBEKISTAN, NEW JOURNAL OF RESEARCH*, 2(9), 715-721.
6. Mahmudovna, Q. G. (2025). Indicators for assessing the competitiveness of educational institutions. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 5(6), 1956-1959.
7. Qayumovna, J. Z., Ne‘matovna, R. N., & Azizovna, P. A. FAVORABLE INVESTMENT CLIMATE FORMATION ISSUES FOR ATTRACTING ACTIVE INVESTMENTS. *GWALIOR MANAGEMENT ACADEMY*, 29.
8. Bahodirovich, K. B., & Mahmudovna, Q. G. (2025). RISK REGULATION IN BANKING SYSTEM. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(5), 231-237.

9. Shadiyev, A. X. (2025). IMPROVING THE ORGANIZATIONAL MECHANISM FOR REGIONAL SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT. *SHOKH LIBRARY*.

10. Ikromov, E. (2025). FISCAL POLICY: TOOLS AND CHALLENGES FOR ECONOMIC STABILIZATION. *Journal of Applied Science and Social Science*, 1(4), 287-290.

11. Azimov, B. (2025). INNOVATIVE INFRASTRUCTURE EFFICIENCY ASSESSMENT INDICATORS AND THEIR DEVELOPMENT STAGES. *International Journal of Artificial Intelligence*, 1(4), 827-832.

12. Bustanovna, J. Z. (2025). METHODOLOGY FOR ASSESSING THE EFFECTIVENESS OF AN ORGANIZATION'S MARKETING STRATEGY. *SHOKH LIBRARY*.

13. Naimova, N. (2025). THE CONCEPT OF A MANAGER, THE ESSENCE OF PERSONAL AND PROFESSIONAL CHARACTERISTICS, AND THEIR CLASSIFICATION. *International Journal of Artificial Intelligence*, 1(4), 950-954.

14. Bobojonova, M. (2025). MARKETING IN THE GREEN ECONOMY: STRATEGIES, TRENDS, AND IMPACTS. *International Journal of Artificial Intelligence*, 1(4), 1401-1404.

15. Ibragimov, A. (2025). IMPROVING INVESTMENT AND INNOVATION STRATEGIES IN THE LEATHER AND FUR INDUSTRY. *International Journal of Artificial Intelligence*, 1(4), 938-941.

16. Djurayeva, M. (2025). ADVANCING COMMERCIAL BANKING THROUGH INNOVATIVE APPROACHES. *International Journal of Artificial Intelligence*, 1(4), 1125-1128.

17. Umarova, H. (2025). PROCESSES TO IMPROVE LIVING CONDITIONS AND ENSURE EMPLOYMENT OF THE POPULATION IN RURAL AREAS IN UZBEKISTAN. *Journal of Applied Science and Social Science*, 1(3), 213-217.